

TRONDHEIM KOMMUNE

Kystadsaken – utilbørlig påvirkning?

Forum for kontroll og tilsyn, onsdag 5. juni 2019

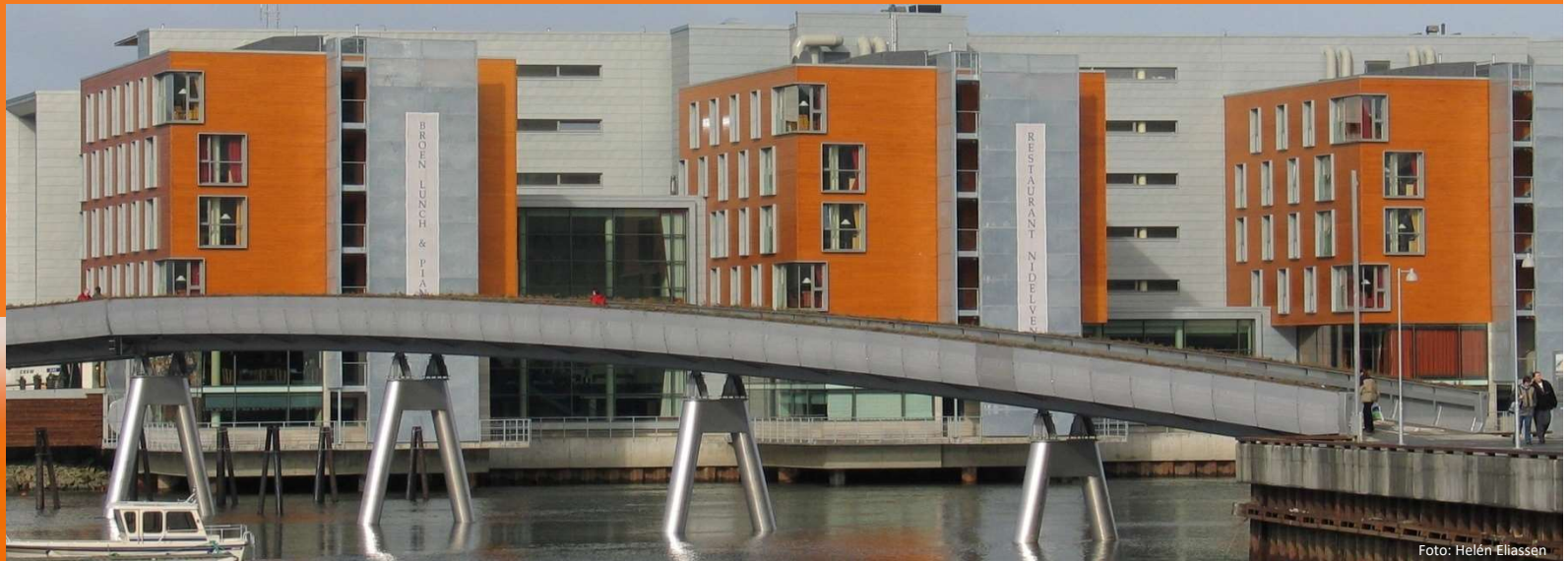

Foto: Helén Eliassen

Rolf Jarle Brøske (H), leder av kontrollkomiteen i Trondheim kommune

Agenda

- Kontroll og tilsyn i Trondheim kommune
- Adresseavisens serie om «*gulltomtene*»
- Rådmannen, Kommuneadvokaten og kontrollkomiteen
- ØKOKRIMs etterforskning
- Åpen høring og behandling i kontrollkomiteen
- Endelig punktum – med hvilke konsekvenser?

Kontroll og tilsyn i Trondheim kommune

- Ap har hatt flertall og ordføreren siden 2003
- Kontrollkomiteen
 - 5 medlemmer (denne perioden H, FrP og AP)
 - Opposisjonen har lederen
- Eget sekretariat og egen kommunerevisjon

Adresseavisens serie om «gulltomtene»

Samarbeids- og opsjonsavtale på Være

- Serien avslørte at Rune Olsø selskap Rokap hadde eierinteresser i sentralt tomteområde.
- Overordnet mål med avtalen og samarbeidet er at området skal endres til bolig- og/eller næringsareal i KPA.
- Rokap skal i henhold til avtalen være ansvarlig for arbeidet med omreguleringsprosessen og kan knytte til seg den eller de man måtte ønske for å oppnå dette målet.

Avsløringene som rystet en hel landsdel

Rådmannen vil ha vurdering av mulig lovbrudd

1780 2017
Midtbyen
AESTAVEN

LØRDAG 18-03-2017 // Gjevdagp 107 // 15kr 18.17kr 68 // 251 krone

Snart kommer en endere soppellverdag
Inndølet i fire millioner kroner fra 30 kommuner i Midt-Norge skal bli til nye produkter, jord og kraft.

Til å le seg tjøel av
Sokkergartlender Trygve Skjerveid Vekum er avdøret med et av den tid løyens nye Skredder. Klær som i Trømpa på 807 vønter i portretet.

UKEADRESSA
Løssalg kr 30 | adressa.no

Kystad-saken

Kommuneadvokaten: Utelukker ikke lovbrudd
Rita Ottervik: Mer alvorlig enn jeg visste

Rune Oslo: Feilaktig faktum og feil juss

Dramatiske måneder ble trippel lykke
Høgt Løve Ekeid fikk trippel lykke med tre barn. William vekt 12,45 gram da han ble født, og var 144 er skjønnheten skjønnhet kan se ut som en nyfødt. Mutter + 100-100-10

Nyheter » side 8, 9, 10, 11, 12 og 14

Midtbyen
DE BESTE OPPLEVELSER KOMMER TIL 18

BARN SULTER I BST-AFRIKA. HJELP NÅ!
Send SULT til 2272

Røde Kors

ANNONSER // 1800-17 Grenset // Kjønnstinget

Rådmannen oversender saken til kontrollkomiteen

Ekstraordinært kontrollkomitemøte

Kommuneadvokaten kan ikke utelukke lovbrudd. Kontrollkomiteens leder mener det er grunnlag for etterforskning.

Vil anbefale kommunen å politi-anmelde

»Trondheim
Kystad-saken

trollkomiteen i Trondheim kommune. Ektum som er fremkommet i omtale av saken i Adresseavisen utgjør utgjør 10 av 11. Det er

SE NÅ: Direkte fra kontrollkomiteens møte om Kystad-saken

Kontrollkomiteen i Trondheim kommune har kalt inn til et ekstraordinært møte for å avgjøre hvordan de skal forholde seg til saken om bystyrerepresentant Rune Olsøes rolle i Kystad-avtalen. Følg møtet direkte fra klokken 17:00

Følg møtet direkte fra klokken 17:00

Malin Sveinsdøttir Lystad
Journalist

Publisert 21. mars 2017 kl. 14:30
Oppdatert 21. mars 2017 kl. 16:07

Artikkelen er mer enn ett år gammel.

– Vi vil konsentrere oss om tre deler av Kystad-saken. Det ene er at vi vil gå etter og se på om habilitetsbestemmelsene er brutt. Vi vil, etter bestilling av bystyret, se på saken opp imot kommunens etiske retningslinjer. Og til sist vil vi på bakgrunn av kommuneadvokatens notat se på om det kan være noen av straffelovens bestemmelser som er brutt, sier Rolf Jarle Brøske som er leder for komiteen.

Iverksatte egne undersøkelser

- 1) En forvaltningsrevisjon av hvorvidt regler rundt **habilitet** er fulgt i forbindelse med behandlingen av Grønn strek, samt Kystad-saken spesifikt. Habilitetsreglene undersøkes både for den administrative og den politiske behandlingen av saken.
- 2) En forvaltningsrevisjon om de **etiske retningslinjene** er fulgt i Kystad-saken og behandlingen av denne, herunder på bakgrunn av funnene peke på områder for forbedring i det etiske regelverket.

Komiteen delt om politianmeldelse

Trondheim kommune

Saksprotokoll

Utvalg: Kontrollkomite
Møtedato: 21.03.2017
Sak: 6/17

Tittel: Saksprotokoll: Jur
tilknyttet Rune Ol

Resultat:
Arkivsak: 17/10393

Vedtak

- 1) Kontrollkomiteen viser til Komr fremkommet rundt «Kystad-sa korrupsjon/påvirkningshandel. hvorvidt det kan ha foregått lov
- 2) Kontrollkomiteen er av den opp komiteens og revisjonens man
- 3) Kontrollkomiteen mener det er kommune og de folkevalgte or Kommuneadvokaten blir etterf
- 4) Kontrollkomiteen vil anbefale a for de forholdene som har frerr om det har forekommet straffb formannskapet om å gjøre en s

Kystad-saken:
Kontrollkomiteen
ber formannskapet
politianmelde

Nyheter » side 8-9

8 | **NYHETER**

» Kystad-saken behandlet i går kveld

Kontrollkomiteen vedtok med tre mot to stemmer mot å råde kommunen til å politianmelde saken. Arbeiderpartiets to representanter stemte mot.

Ap: Anmeldelse kan oppfattes som politisk markering

Fakta

Kystad-saken

Saken handler om Ap-lagp Rune Olvås rolle i forbindelse med en avtale verdt seks millioner om reguleringsbistand mellom Staur Holding AS og Kystad Vestre AS/PEI utvikling AS. Daværende styremedlem Torje Eriksson signerte på vegne av Kystad en avtale med Staur 7. april. I avtalen står det fast at det er en «utnyttelig forutsetning» at det er Rune Olvås som personlig skal stå for leveransen. Olvås hevdet

avtalen først ble inngått i mai. **Rådmannen** i Trondheim foreslo å legge Kystad bok-grønn strek føring over, men innrømmet å ha tatt ut av strøken 8. april, etter et forslag fra Ap, som fikk støtte fra Høyre. **Olvås** sier han aldri har hatt møter med publisere eller administrasjon i denne saken, og derfor ikke har opplyst om avtalen. **Avtalen** ble kansellert i august 2016. Det ble innlevert utbetalt to millioner kroner.

- Jeg er blitt enda mer overbevist. Det er klokt av Trondheim kommune at vi tar et aktivt valg.
Hoff Jarle Brokke (H), leder av kontrollkomiteen

Anmeldelse – ØKOKRIM

- 31. mars 2017: formannskapet vedtar enstemmig å anmelde Olsø
 - ØKOKRIM besluttet etterforskning
- 7. februar 2018: ØKOKRIM henlegger saken etter bevisets stilling
 - *Det foreligger ikke tilstrekkelig bevist at Olsø har krevd, mottatt eller akseptert tilbud om "utilbørlig" fordel*

Undersøkelsen viser at det er avdekket følgende brudd på de etiske retningslinjene i den politiske behandlingen av Grønn strek-saken:

- Olsø deltok aktivt i utformingen av både merknad og endelig vedtak i Grønn strek-saken, selv om han hadde fordeler av utfallet i Grønn strek-saken. Han hadde også SMS-kontakt og e-post kontakt med partikollegaer i tilknytning til saken.
- I forberedelsene til merknaden (før høring) var det Olsø som først foreslo at Kystad skulle unntas Grønn strek – uten at han hadde informert noen om sin og sin arbeidsgivers interesser i saken.
- Olsø var ikke åpen om hvilke konkrete områder hans arbeidsgiver og han selv hadde interesser i da han meldte seg inhabil i Ap sin behandling av Grønn strek.
- Waage var ikke åpen til sine partikollegaer om at han hadde mottatt innspill fra Olsø, som hadde økonomiske fordeler av utfallet i saken.

Revisjonens vurderinger

- Revisjonen er svært kritisk til Olsøs rolle i behandlingen av denne saken. Han meldte seg inhabil i den interne behandlingen av saken, og burde derfor ikke vært med på å formulere verken merknad eller vedtak som ville gi han og hans arbeidsgiver økonomiske fordeler.
- Revisjonen mener dette er i strid med kommunens etiske retningslinjer om å unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens og egne interesser.
- Det er ikke avdekket brudd på habilitetsreglene i Byplankontorets behandling av kommuneplanens arealdel (KPA) og Grønn strek.

Ti timer åpen høring

» Professor Eivind Smith om Kystad-saken:

Eivind Smith

Høring: Professor i rettsvitenskap Eivind Smith sa at Kystad-saken sett utenfra har gjort stor skade på tilliten til Trondheim kommune. Foto: TERJE SWAAN

- Svært skadelig for Trondheim kommune

Knut Efskin i Norion Næringsmegling sier at Kystad ikke ville vært verdt noe, hadde eiendommen havnet bak grønn strek. Professor Eivind Smith konkluderte med at Kystad-saken har vært svært skadelig for Trondheim kommunes omdømme.

» Trondheim Kystad-høringen

Rita Ottervik sa at det Rune Oslo har gjort, har satt leddet i det politiske systemet i mikreditt helt til slutt i den ti timer lange høringen. Se lenger ned i saken for mer om ordførersens syn på det som har skjedd. Rune Oslo har imidlertid hele tiden framholdt at han har forholdsvis seg til lover og regler, og informert om sine interesser.

Kystad-skandalen
Kystad-saken rystet det politiske Trondheim våren 2017 etter en avsløring i Adresseavisen der det ble avdekket en avtale som innebar at Staur-rådgiver og Ap-topp Rune Oslo skulle sikre at grunnetilskuddet Kystad i Trondheim ble et boligområde.

Partiene må ha like strenge regler
Eivind Smith, professor i offentlig rett ved Universitetet i Oslo, var hentet inn for å redegjøre for habilitetsbestemmelsene i forvaltningsloven. Han følede at det er mye av virksomheten i kommunen som ikke reguleres av loven. Særlig det som skjer i rettet til partiene. Han oppfordret imidlertid partiene om å ha minst like strenge regler som i kommunen ellers.

derer hva verden av Kystad ville være om den hadde havnet bak grønn strek, og hva eiendommen vil være verdt følgelig regulerer. Ellers går det raskt galt. Det viktige når det gjelder interesser er åpenhet.

Saken har gjort stor skade
Kommunens Sentralforbund (KS) har et register for å registrere økonomiske interesser og verv. I rapporten går det fram at ordføreren Rita Ottervik, ba Oslo registrere sine siesinteresser. Men når slike oppfordringer blir gjort, går ikke fram av registeret, og hvis et byråmedlem får fri sak, slutes hele historikken.

Hva ville Kystad være verdt hvis det lå bak grønn strek?
Det er et LNF-område (LNF betyr landbruk, natur og frilandsområde). I teorien vil verdien da være null, om det ikke er bygninger på området som er verdt noe.

«Hvordan vurderer du tilliten til Trondheim kommune?»
- Dette sakskomplekset har gjort stor skade for kommunen, det har vært sterke reaksjoner, svarer professoren.

Ordføreren Rita Ottervik gikk enda lenger enn professoren. - Det er uheldig og beklagelig det Rune Oslo har gjort. Senere

flikk jeg vite at han har sendt meldinger og forsøkt å påvirke en og en representant. Det har silt partiet og partifeller i en vanskelig situasjon måten han har påvirket i det skilte.

«Er det bare nå du har vært i foreldrepermisjon at du har sendt innspill fra Rune Oslo videre som dine egne. Hurte komiteemedlem Sivert Bjørnstad på.»

- Jeg har i årenes løp fått mange innspill fra Rune Oslo som er dyktig til politiske formuleringer. Men jeg har tatt selvkritisk på dette og burde ikke rådført meg med Rune Oslo, sier Geir Waage.

«Hvorfor tror du Rune Oslo skriver en e-post til dere etter at Kystad er tatt ut av grønn strek i 0 til 100, nå kan vi gå videre med regulering?»

- Det tror jeg var han som skulle toffe seg litt og vise hvor flink han var, selv om grønn

komme gått lenger og gjort det enda verre.

Burde ikke rådført meg
Geir Waage var gruppeleder og den som mottok innspill fra Rune Oslo til grønn strek-saken.

«Prora Terje Eriksen er den som kjøpte oppsjøen på Kystad, og som innleggte avtalen med Rune Oslo. Han understreket samtidig at prospektet hadde liten risiko, siden de bare betalte en halv million på forhånd, og deretter 15,5 millioner for byggingen på eiendommen. De siste 10 millionene har grunner allerede tatt, siden området ikke er omregulert.»

«Hvorfor tror du Rune Oslo skriver en e-post til dere etter at Kystad er tatt ut av grønn strek i 0 til 100, nå kan vi gå videre med regulering?»

- Det tror jeg var han som skulle toffe seg litt og vise hvor flink han var, selv om grønn

En tung dag for demokratiet

Kontrollkomiteens høring etter behandlingen av planen for grønn strek ble en tung dag for lokaldemokratiet.

Harry Tiller

Kontrollkomiteens Harry Tiller (ap@tdh.no)

Det vil ta tid for tilliten til det politiske systemet har seg rette opp etter skandalene rundt behandlingen av grønn strek. En bred høring om saken har vært viktig for å opplyse oss alle om en sak som har satt deler av trondheims politikken i varig. Men det gjelder mye arbeid for å berolige byens velgere om at vi ikke holder oss med politikere som opererer i skyggen og merler sin egen kake under et skinn av å jobbe til beste for oss alle.

Saken har avdekket meget uheldige forhold og viser med all tydelighet hvordan sammenslutning av ulike roller har vært destruktiv for de demokratiske prosessene. For å siere Rita Ottervik under høringen onsdag. Saken har skjedd på Ap og Rita Otterviks valg, det må de ta ansvar for. I ettertid har partiet ryddet i rekke. Oslo er ut av politikken og tidligere gruppeleder Geir Waage forsvinner ut etter valget. Men senere etter dette trenger vi for å pro, og stiller store krav til Ap og deres ledere for å generere tilliten til det politiske systemet.

Økokrim har hentlagt saken med Rune Oslo etter bevisets stilling. Men Kystad-avtalen og den politiske behandlingen av saken skulle sørge for at grunneområder i Trondheim ble varig vernet med boligbygging, handler om mye mer enn interesser i en så viktig sak som grønn strek. En del av omholdt rollen som politiker har vært være å skjule om det er ublidt påstander og rykter om uheldige bindinger.

Kommunerevisjonens rapport slår fast at Rune Oslo aldri deltok i behandlingen av grønn strek i formelle politiske organer i Trondheim kommune. Derfor var han aldri innbald som fulgte valg politikker og trengte aldri å offentlig foretle om hvilke interesser han hadde. Og på internett i Ap meldte han seg innbald, men sendte likevel beskjeder til sine

nære venner i partiapparat som videoforholdet hans innspill uten å gjøre det kjent for de andre av disse kom fra Oslo. På den måten spilte han en dobbeltrolle som kommunerevisjonen har slått fast er i strid med kommunens etiske retningslinjer.

Selv om han aldri var med på de formelle politiske vedtakene som førte til at Kystad og Være ble tatt ut, viser det seg at han deltok i den interne prosessen i Ap, uten tydelig nok å gjøre det klart at han også hadde egeninteresse av et slikt utfall. Selv om det ikke er et brudd på forvaltningslovens bestemmelser om habilitet, skapte det uklarheter om rollene og motivasjonen, og er med på å rive i skyer tilliten som lokaldemokratiet er totalt avhengig av.

Habilitetsbestemmelsene gjelder for folkevalgte organer, og ikke på gruppeinterne eller politiske partier. Men det er vanskelig å forstå at et politisk parti skal la innbald folkevalgte delta i partiets interne behandling.

slik Rune Oslo var gjorde de Ap droftet grønn strek. Når en politiker som erklærer seg innbald, likevel engasjerer seg for å formulere partiets politikk på området, burde noen sørge for å stoppe han. Ordføreren Rita Ottervik sa under høringen av Oslo med dette har brutt. Ap sine regler for habilitet. Det burde domerende gruppeleder i Ap, Geir Waage, ha innspilt fra Oslo til de tolv medlemmene i Ap. Partiet. Vårordføreren Ola Lund Rønning kunne forelle at det gikk rykter om at Rune Oslo dro med «fishy business» og at dette var noe man snakket om i forbindelse med saken om grønn strek.

Men ingen kommune berker han heller om Ap og de med de rykter de hørte. I ettertid må det være lov å andre seg om ikke politikere burde vært mer årvåke og bedt om en beklarelses avklarelse på om det finnes skjulte motiver eller interesser i en så viktig sak som grønn strek.

Vår fars kanskje aldri vite alle detaljer om hvilke roller ulike aktører i denne saken har spilt. Men hele saken har kastet en mørk skygge over lokaldemokratiet. Kontrollkomiteen skal på et senere tidspunkt innlevere overfor bystyret om hvordan det endelige konklusjonen skal bli. Det burde være mye å lære av hvor lite det kan gå når rollene blandes.

Knallhard kritikk fra kontrollkomiteen – debatt om lederansvar

Endelig punktum – med hvilke konsekvenser?

- En rekke folkevalgte er ute av Aps liste til høstens valg
- Bystyret har vedtatt å innføre lobbyregister
- Rådmannen er bedt om å vurdere om utilbørlig påvirkning av ansatte i tilstrekkelig grad er dekket i dagens etiske retningslinjer